

O'ZBEK TALABALARI UCHUN KOREYS TILI TA'LIMINI TASHKIL ETISHNING LINGVODIDAKTIK MUAMMOLARI VA STRATEGIYALARI

Scientific advisor: Maxmatqulova Yayra Qudratovna

UzSWLU, assistant professor, lecturer

Xamrayeva Zuxra Nasriddin qizi

UzSWLU, Oriental philology faculty 1st year student

Abstract: *This article explores the pedagogical and methodological foundations of teaching the Korean language to Uzbek learners, highlighting psycholinguistic barriers in the learning process and issues related to the development of intercultural communication. It analyzes the difficulties caused by phonetic differences and grammatical variations between the two language systems and proposes modern technological solutions to overcome these challenges.*

Keywords: *Eastern language methodology, agglutination, linguistic barriers, pragmatic competence, teaching technologies, cognitive approach.*

Hozirgi davrda O'zbekiston va Janubiy Koreya o'rtasidagi ko'p qirrali hamkorlikning kengayishi natijasida koreys tilini o'zlashtirishga bo'lgan ijtimoiy ehtiyoj misli ko'rilmagan darajada o'sdi. Ayniqsa, akademik almashinuv va mehnat migratsiyasi jarayonlari ta'lim tizimi oldiga ushbu tilni o'qitish metodikasini takomillashtirish vazifasini qo'yimoqda. O'zbek auditoriyasida dars o'tish o'ziga xos lisoniy tabiatga ega bo'lib, bu jarayon o'qituvchidan nafaqat til bilimini, balki chuqur metodik va psixologik mahoratni talab etadi.

Lisoniy tafovutlar va kognitiv qiyinchiliklar: Garchi har ikki til morfologik jihatdan yopishuvchi (agglyutinativ) xususiyatga ega bo'lsa-da, ularning sintaktik qurilishi va nutqiy etiketida jiddiy farqlar mavjud.

Grammatik tartib: Koreys tilida kesimning qat'iy ravishda gap oxirida kelishi va uning zamon bilan birga ijtimoiy maqomni ifodalashi o'zbek talabalar uchun asosiy murakkabliklardan biridir.

Nutqiy ierarxiya: "Jondaetmal" (hurmat) va "banmal" (oddiy) uslublarining qat'iy chegaralanishi o'zbek tilidagi "sizlash" va "senlash" tushunchalaridan ko'ra kengroq ijtimoiy ma'noga ega.²⁰ Koreys tilida nutq ierarxiyasi va ijtimoiy maqom ifodasi grammatik shakllar bilan bevosita bog'liqdir. Hurmat kategoriyasining fe'l morfologiyasi

²⁰ Kurbandaliev A.G. O'zbek talabalarga koreys tili o'qitishning metodik jihatlari // Ta'lim fidoyilari. – 2025. – №10. – B. 113-116.

orqali ifodalanishi talabadan nafaqat grammatik bilim, balki vaziyatni to'g'ri baholash ko'nikmasini ham talab qiladi. Shu jihatdan, dars jarayonida rol o'yinlari, vaziyatli modellashtirish va ijtimoiy ssenariy asosidagi mashg'ulotlar muhim ahamiyat kasb etadi.

Madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyani shakllantirishda Edward T. Hallning yuqori va past kontekstli madaniyat nazariyasi muhim metodologik asos bo'la oladi.²¹ Koreys jamiyatining yuqori kontekstli xususiyati bevosita nutq jarayonida yashirin ma'nolar va ierarxik munosabatlar orqali namoyon bo'ladi. O'zbek talabalarida ushbu jihatni shakllantirish uchun madaniy tahlil elementlarini dars tarkibiga kiritish maqsadga muvofiqdir.

Interferensiya: Talabalar ko'pincha ona tilidagi gap andozalarini koreys tiliga mexanik ko'chirishadi, bu esa nutqning tabiiyligini yo'qotadi.

Fonetik to'siqlar: Koreys tili tovushlar tizimidagi uchlamchi undoshlar (oddiy, portlovchi va kuchli) o'zbek auditoriyasida talaffuz va eshitish muammolarini keltirib chiqaradi.²² Xususan, “ㄱ, ㄴ, ㅋ” kabi fonemalarni farqlashda talabalar ko'p hollarda o'zbek tilidagi “k” va “g” tovushlariga tayanib, xatoga yo'l qo'yadilar. Ushbu muammoni yechish uchun darslarda fonetik o'yinlar va vizual laboratoriya usullaridan foydalanish zarur.

Kommunikativ yondashuv va AKT: Ta'lim samaradorligini oshirishda o'quvchini muloqot markaziga olib chiqish asosiy didaktik tamoyil hisoblanadi.²³ Interfaol usullar: “Ssenariy asosidagi muloqot” va “vaziyatli dialoglar” talabada tildan real hayotda foydalanish ko'nikmasini o'stiradi. Shuningdek, “Quizlet”, “Wordwall” va “Memrise” kabi ilovalar yangi leksikani o'zlashtirishda an'anaviy lug'atlarga qaraganda bir necha barobar tezroq natija beradi. Bundan tashqari, sun'iy intellekt asosidagi talaffuz tekshiruvi dasturlarini yaratish lozim. Ushbu jarayon fonetik xatolarni aniqlash va individual tavsiyalar berish orqali o'quvchining mustaqil ishlash ko'nikmasini rivojlantiradi. Virtual muloqot platformalari esa real nutqiy tajribani simulyatsiya qilish imkonini yaratadi.

Motivatsion omil: K-pop va zamonaviy koreys kinematografiyasi materiallaridan foydalanish tinglovchilarning tilga bo'lgan hissiy qiziqishini doimiy ravishda ushlab turadi. Qo'shiqlar, serial va filmlar orqali ular nafaqat yangi so'z va iboralarni o'rganadilar, balki jonli nutq, talaffuz hamda madaniy muhit bilan tanishadilar. Bu esa til o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi.

²¹ Hall, E. T. (1959). The silent language. New York: Doubleday. – B. 10-25.

²² Kim, H. J. Methodological Aspects of Teaching Korean as a Foreign Language to Uzbek Learners // Journal of Language and Culture Studies. – Seoul, 2021. – B. 72–84.

²³ Nam, K. Y. O'zbek auditoriyasida koreys tilini o'qitishning kommunikativ tamoyillari // Til va ta'lim jurnali. – Toshkent, 2024. – №4. – B. 45-52.

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, o'zbek talabalariga koreys tilini muvaffaqiyatli o'rgatish uchun metodik yondashuvni doimiy ravishda yangilab borish lozim. Ta'lim jarayoni nafaqat grammatik qoidalarni tushuntirish, balki talabada madaniyatlararo tafakkur va ijtimoiy faollikni shakllantirishga xizmat qilishi zarur. Zamonaviy metodika va texnologik imkoniyatlar uyg'unligi til o'rganishni samarali va qiziqarli jarayonga aylantiradi.²⁴

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Kurbandaliev A.G. O'zbek talabalarga koreys tilini o'qitishning metodik jihatlarini // Ta'lim fidoyilari. – 2025. – №10. – B. 113-116.
2. Nam, K. Y. O'zbek auditoriyasida koreys tilini o'qitishning kommunikativ tamoyillari // Til va ta'lim jurnali. – 2024.
3. Brown, H. D. (2007). Principles of language learning and teaching. Pearson education.
4. Kim, H. J. Methodological aspects of teaching Korean as a foreign language to Uzbek learners // Journal of language and culture studies. – 2021.
5. Hall, E. T. (1959). The silent language. Doubleday.

²⁴ Brown, H. D. (2007). Principles of language learning and teaching. 5th edition. Pearson Education. – B. 154-160.